

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

POŽADAVKY NA BEZBARIÉROVÉ UŽÍVÁNÍ STAVEB NELZE PLNIT PROSTŘEDNICTVÍM SCHODOLEZU

Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR

1. Úvod

Základní funkce schodolezu je jízda na schodech pomocí speciální pásové či kolečkové konstrukce. Použití schodolezu může být vhodné pouze pro konkrétní osobu, která používá ortopedický vozík kompatibilní s daným typem schodolezu.

2. Zvláštní pomůcka

Schodolez je zvláštní pomůcka ve smyslu zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Prováděcí vyhláška č. 388/2011 Sb. ve své příloze 1 stanoví Seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek na zvláštní pomůcku. Schodolez je v této příloze uveden v části I. bod 3 písm. c) a v části IV. písm. c). Gestorem těchto právních předpisů je Ministerstvo práce a sociálních věcí. Příspěvek na zvláštní pomůcku poskytuje Úřad práce České republiky.

3. Stavební řád

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů ve svém § 169 odst. 1 ukládá obecnou povinnost respektovat obecné požadavky na výstavbu, neboť: „*Právníkové osoby, fyzické osoby a příslušné orgány veřejné správy jsou povinny při územně plánovací a projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb respektovat záměry územního plánování a obecné požadavky na výstavbu [§ 2 odst. 2 písm. e)] stanovené prováděcími právními předpisy.*“

Podle § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona mezi obecné požadavky na výstavbu patří také požadavky na bezbariérové užívání staveb stanovené prováděcí vyhláškou č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. (dále jen „vyhláška č. 398/2009 Sb.“)

Tato vyhláška č. 398/2009 Sb., ve svém ustanovení § 6, § 10 a § 12 pro překonání výškových rozdílů umožňuje aplikovat:

- schodiště a s nimi souběžně vedené bezbariérové rampy nebo výtahy;
- u změn dokončených staveb na přístupu pouze do vstupního podlaží lze v odůvodněných případech instalovat zdvihací plošinu.

Výše uvedené prvky stavby a zařízení zabudovaná do této stavby představují univerzální řešení umožňující samostatné a bezpečné využití ve veřejném prostředí pro co nejširší skupinu osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Schodolez není výtah, zdvihací plošina ani bezbariérová rampa. Schodolez není uveden ani v jednom ustanovení bezbariérové vyhlášky č. 398/2009 Sb., ani není zmíněna jeho aplikace v komentáři k této vyhlášce č. 398/2009 Sb.

Z výše uvedeného vyplývá, že prostřednictvím schodolezu nelze zajistit splnění obecných požadavků na stavby danými bezbariérovou vyhláškou č. 398/2009 Sb.

4. Uživatelské hledisko

V České republice již téměř 10 let působí Pracovní skupina pro jednotnou metodiku mapování a kategorizace přístupnosti prostředí. Členy této skupiny jsou zástupci organizací osob s tělesným postižením a dále zástupci veřejného i akademického sektoru. Cílem je zpracovávat jednotnou metodiku pro organizace věnující se profesionálnímu mapování přístupnosti a tím přispívat k výraznému zlepšení podmínek pro samostatný a bezpečný pohyb pro osoby s tělesným postižením. Při této činnosti se vychází z uživatelského hlediska.

Tato Pracovní skupina pro jednotnou metodiku mapování a kategorizace přístupnosti prostředí také publikovala své vyjádření k problematice užívání schodolezu ve veřejném prostoru shodující se s názorem MMR.

Schodolez se nepovažuje za prvek/zařízení zajišťující bezbariérové řešení staveb a jejich částí. Mezi nejvýznamnější faktory bránící univerzálnímu využití schodolezu patří:

- omezená použitelnost pro cílovou skupinu osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace; schodolez nemohou používat osoby, které nejsou na vozíku, například děti, senioři, osoby s chodítkem atp.;
- omezená použitelnost a nosnost pouze pro určité typy vozíků;
- nemožnost přepravy např. dětských, sportovních či jinak atypických vozíků, ani vozíků elektrických;
- nutnost změny polohy vozíku, která neumožňuje přepravu osob se svalovou dystrofií a celkovou horší hybností horních končetin;
- nutnost dopomoci druhé osoby;
- nutnost proškolení pomáhající osoby;
- pravidelné dobíjení schodolezu.

5. Shrnutí

Schodolez jezdí po schodech. Schodolez je zvláštní pomůcka ve smyslu zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením č. 329/2011 Sb.

Schodolez není výtah, zdvihací plošina ani bezbariérová rampa. Prostřednictvím schodolezu nelze splnit požadavky na stavby dle bezbariérové vyhlášky č. 398/2009 Sb. Z uživatelského hlediska není schodolez univerzální zařízení/prvek.

Schodolez náleží ke konkrétní osobě a ke konkrétnímu vozíku, nikoli ke stavbě.

6. Zdroje

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-398>

Komentář k vyhlášce č. 398/2009 Sb.

http://www.disparity.cz/data/USR_048_DEFAULT/VSB_metodika_bezbarierove_uzivani_staveb_text.pdf

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-329>

Vyhláška č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-388>

Vyjádření pracovní skupiny k problematice užívání schodolezu ve veřejném prostoru

<http://presbariery.cz/cz/component/phocadownload/category/1-nezarazene?download=130:stanovisko-ke-schodolezu>